

«Letalska» notranjost. Na steni nad sedežem je kontrolna armaturna plošča: merilnik čiste vode, merilnik odpadne vode, stikalo ventilatorja centralnega gretja, kontrolne lučke, stikala notranje razsvetljave.

Notranja razdelitev v bivalniku
Ogledala na steni optično poveča toaletni prostor.

TEST: Knaus 625 TK

IZ DRUŽINE ODLIKOVANCEV

Premeteno so opazovali, kako si drugi lomijo zobe ob začetniških težavah, si zapomnili napake pogumnejših, recimo takih, kot sta, tovarna Burnstner in Hobby, izkoristili vse svoje izkušnje iz dolgoletne proizvodnje počitniških prikolic in se v letu 1988 prvič predstavili z bivalnikom Knaus traveller.

To početje se je še kako obrestovalo. Že naslednje leto so traveller 625 ovenčali z naslovom »bivalnik leta«. Tudi leto pozneje so se bralci nemških revij odločili, da je najboljši ta Knausov bivalnik. Njegov manjši brat tra-

veller 560 je leta 1989 le za 1,4% zgrešil prvo mesto in se tako v razredu bivalnikov od 50.000 do 60.000 DEM ponaša s srebrno medaljo.

Tudi bivalnik traveller 625 TK, ki so ga poslali v boj v razredu od 70.000 do 80.000 nemških mark, ni ostal brez nagrade. V tem cenovnem razredu se je z bogato dodatno premo, kot je turbo dizelski motor, prtljažnik na strehi skupaj z lestvijo, pilotska sedeža za voznika in sovoznika, radijski sprejemnik in dodatna platnena streha, uvrstil na tretje mesto na nemškem tržišču in tako zaokrožil zbirko medalj.

Vse to, razen platnene strehe, ki jo po vsej dolžini bivalnika lahko izvlečete in tako dobite pokrit predprostor, je imel tudi traveller 625 TK, ki je bil določen za prvo preizkušnjo v okviru naše nedavno rojene rubrike o bivalnikih. Značilno za naše tržno gospodarstvo je, da je naše pisanje o bivalnikih med prvimi

opazil trgovec iz Nemčije in nam ponudil bivalnik na preskušnjo. Resnici na ljubo je Bojan Hvasti, ki se ukvarja s prodajo počitniških prikolic na obrobju Frankfurta, naše gore list in je podobno podjetje. Hvasti caravan d.o.o.), ustanovil pri nas v Kranju. Kakorkoli že, komercialisti iz tovarne IMV bi se morali zamisliti. Kljub temu da najbrž trdijo, da domače tržišče zaradi visokih cen bivalnikov zanje ni zanimivo.

Knausove bivalnike je moč spoznati že na daleč po značilnih širokih barvnih črtah na stranskih in zadnji steni. Trije osnovni modeli se med seboj ločijo predvsem po barvi teh okrasnih črt. Traveller 560, dolg 5,54 m, ima modre črte, traveller 625 s 6,25 metra označujejo rumene, traveller 625 TK enake dolžine pa rdeče črte. Testni bivalnik je običajen predstavnik bivalnikov z mansardo. Kljub 2,90 metra višine prav zaradi čistih, tekočih linij in okrasnih barvnih črt daje vtis usklajene in prav nič škatlaste oblike. Stranska stena je na zunanji strani obložena z aluminijasto pločevino, za izolacijo je 35 mm stiropora, dno in streha pa sta obloženi z 38-mm stiroporom. Posebej je zasnovana zadnja stena, narejena iz enega kosa, iz poliestra, za izolacijo so uporabili trdo poliuretansko peno. Z uporabo tega materiala so zagotovili boljšo izolacijo, ker stiropor pri neravnih površinah ni najboljši. Tudi oblikovanje je enostavnejše, saj so odprtine za luči in vdolbina za lestev zasnovane že v kalupu.

V nasprotju z drugima dvema modeloma ima 625 TK vhodna

vrata spredaj, seveda so tako kot pri večini prikolic iz dveh delov. Na vsaki strani bivalnika so po tri okna, eno veliko je ob sedežni garnituri, manjše na levi stranici je za zračenje toaletnega prostora, na desni pa za kuhinjski del.

Za prezračevanje ležišča v mansardi je tretje stransko okno, ena lina je na zadnji steni in ena na čelni steni mansarde. Vsa ta okna, skupaj s strešno lino, so opremljena z plastičnimi senčili. Z zunanje strani sta dosegljiva dva majhna predala za drobnjarije, na vsaki strani eden. Za večjimi vrati je prostor za dve plinski jeklenki, ki sta zelo domiselno in praktično nameščeni na drsnem podu. Ob menjavi ju tako skupaj s podom izvlečete iz notranjosti. Za vrata je na nasprotni strani posoda za fekalije, ki jo prav tako izvlečete in odnesete v najbližji WC ali v za ta namen zgrajeno sanitarno postajo. To so žal še zelo redke. Tu se lahko oskrbite tudi s svežo vodo, posoda drži 120 litrov, in odtočite umazano vodo iz 80-litrske posode. Četudi pristejemo še 20 litrov v stranišču je neobičajno in včasih nepraktično, da je posoda za svežo vodo večja. Nekaj je že popijete in porabite za kuho, toda ne 20 litrov.

Stopnice pod vhodnimi vrati med potovanji skoraj nikoli ne izvlečete, še posebno ne pri travellerju, saj to opravilo ni prav nič priročno. Če boste ostali dalj časa v kampu, se boste že morali potruditi, vendar vam svetujemo uporabo rokavic. Med pomankljivosti pa brez dvoma lahko štejemo to, da niso mislili na kontrolno lučko, ki bi vas opozorila, da se je stopnica sama od sebe odprla. Če drugače ne, se to zgodi, ker ste pozabili na varnostni zatič.

Pri letošnjih modelih so notranjosti v vseh treh modelih uskladili, tako da so tudi pri travellerju 625 TK notranje stene in pohištvo prevlečeni s plastiko slonokoščene barve. Do lani je imel najuglednejši član notranjost iz češnjevega furnirja. Toda kaj moremo, modna je svetla oprema. Vse skupaj spominja na sodobna potniška letala. Nikjer ni nevarnih ostrih robov in vogalov, viseče omarice so oblikovane in se tudi odpirajo tako kot prostor za prtljago nad potniškimi sedeži v letalih. Zagotovo ni odveč razsvetljava notranjosti teh omaric.

Traveller 625 TK je dovolj prostoren za šestčlansko družino, ki pa se mora zavedati, da je v bivalniku in ne doma. Že za štiri potnike, kaj šele če se na pot podata sama zakonca, je to že

prav udobno počitniško stanovanje na kolesih. V takem primeru tudi ne moti dokaj neživljenjsko razmerje med težo praznega vozila (polni posodi za vodo in za gorivo, polne jeklenke za plin, voznik in vozilo tehtajo 2715 kg) in največje dovoljene skupne teže 2800 kg. Dvojno ležišče v mansardi, ležišče, ki ga naredite iz sedežne skupine v prednjem delu vozila, ležišče iz sedežne skupine v zadnjem delu in nadstropno ležišče, ki vam ga montirajo za doplačilo, vsa skupaj so dokaj ozka. Posteljo za dva iz prednje sedežne skupine naredite tako, da najprej potegneta ven predala za prtljago, razvlečete in znižate mizo ter dodate blazine, ki so med vožnjo na ležišču v mansardi. Senčna stran te rešitve se pokaže, kadar hočete sredi noči iz 70-litrskega hladilnika vzeti pijačo in lahko odprete vrata le za nekaj centimetrov.

Ležišče v mansardi je daljše in celo nekoliko širše, vendar se morate prilagoditi nizkemu stropu. Le 60 cm je prostora v višino in prvih nekaj noči boste z rokami kar redno butali ob strop.

Toaletni prostor optično poveča ogledalo čez vso steno, povsem bela notranjost tudi v resnici ni premajhna, umivalnik, prenosno stranišče, omarice in ogledalo med prhanjem zaščitite s plastično zaveso. Tako udoben pa prostor spet ni, da bi smeli vanj med vožnjo.

Za garderobno omaro lahko mirno rečemo, da je prostorna. Na zunanji strani vrat je veliko ogledalo, prav tako nič ne manjka kuhinjskemu delu z dvema plinskima gorilnikoma, električno napo, hladilnikom in dodatno razsvetljava.

Cevi gretja so napeljene po vsej notranjosti, ena šoba je v toaletnem prostoru, ki ga tudi izdatno ogreje. Če bivalnik uporabljate pozimi, je skoraj nujno doplačati za dodatno ogrevanje ležišča v mansardi. V dobro je šteti Knausu tudi izdatno zračenje v omarah, pod in za blazinami ter ležišča v mansardi.

Knaus je za svoje bivalnike izbral podvozja fiata ducati, peugeota in citroëna. Testno vozilo je poganjal turbo dizelski motor v peugeotu J 5. Čeprav nekateri preskuševalci menijo, da je dodatni strošek 7000 DEM za turbo polnilnik nepotreben, nisem enakih misli. Še posebej, če se odločite za bivalnik zato, da bi z njim predvsem potovali. Kakšno olajšanje je, da vam po nemških avtocestah ni nujno voziti v koloni med velikimi tovornjaki, temveč s potovalno hitrostjo okroglih 110 km na uro brez težav vozite po srednjem od treh

Tehnični podatki:

Proizvajalec: Knaus GmbH, Wohnwagenwerk
8391 Jandelsbrunn ZRN

Osnovno vozilo: peugeot J 5

Motor: štirivaljni - vrstni - turbo dizel - gibna prostornina 2482 kubikov - največja moč 70 KW (95 KM) - prednji pogon petstopenjski menjalnik

Voz in obese: posamične obese spredaj - toga os z listnatimi vzmetmi zadaj - dvokrožni zavorni sistem - omejevalnik zavorne moči na zadnjih kolesih - kolutne zavore spredaj, bobnaste zavore zadaj - gume 195/75 R 16 C - medosna razdalja 3,66 m

Mere, teže in prostornine: dolžina 6,25 m - širina 2,18 m - višina 2,86 m - teža praznega vozila z voznikom in polno posodo za gorivo 2565 kg - dovoljena skupna teža 2800 kg - posoda za gorivo 70 l - posoda za čisto vodo 120 l - posoda za odpadno vodo 80 l - prenosno stranišče, kasetna 20 l - plin, 2x11 kg

Bivalnik: stene iz aluminijaste plasti, stropora in notranje plastične plasti - zadnja stena plošča sendvič iz poliestra, poliuretanske pene in plastične notranje stene - debelina izolacije: streha 38 mm, stene 35 mm, dno 38 mm - notranja dolžina 5,60 m - notranja širina 2,15 m - notranja višina 2,05 m - ležišče v mansardi: 2,01x1,23 m - ležišče iz sedežne skupine: 1,85x1,20 m - ležišče zadaj, spodaj: 1,92x0,55 m - ležišče v nadstropju (doplačilo): 1,66x0,61 m - plinsko centralno gretje trumatic SL 3002 z ventilatorjem - plinski dvojni kuhalnik z zaščitnim pokrovom - plinski 70-litrski hladilnik na 12 in 220 voltov - plinski 10-litrski grelnik vode

Testna povprečna poraba goriva: 11,8 l dizelskega goriva

Največja hitrost: 123 km/uro

Cena serijskega bivalnika: 56,900 DEM

pasov. Močnejše vzmetenje in ustrezna razdelitev teže zagotavlja mirno vožnjo, zanesljivo vodenje in občutek, da vozite le nekoliko večji osebni avtomobil. Stranski veter in s tem tudi zračni sunki mimo vozečih težkih tovornjakov vozilu ne morejo škodovati. Servo volan sem pogrešal le zelo redko, ko sem se npr. zaparkiral v mestnem vrvežu. Zasnova podaljšane šasije je tako uglašena, da lahko tudi na luknjastih cestah utrujeni člani družine celo med vožnjo trdno spijo.

Možnost dopolnjevanja 12-voltno napeljave z dodatno baterijo, usmernikom in polnilnikom med kempiranjem z 220-voltnim priključkom in plinom vas le redko pusti praznih rok.

Tudi preskuševalci tujih specializiranih revij so si edini, da so se Knausovi bivalniki že otresli otroških boleznih in da so zaslužena odličja, ki so jih jim dodelili bralci, plod sodobnih tehničnih rešitev, privlačne oblike in upo-

Dobro tesnjenje pokrova na odprtini za polnjenje vode zagotavlja čistočo.

rabne opreme. Ob tem je pomembno, da v svojih razredih še zdaleč niso med dražjimi.

*Tekst in foto:
Andrej Sedej*

Jeklenke za plin je moč izvleči z drsnim podom.

